

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPI LAP

Alapítók: Dr. Marton Ernő "ד"ר א. מרטון" Dr. M. A. Marton

4 SZEL (értéktöbblet adóval) 6 OLDAL TEL-AVIV, 1981 DECEMBER 2., SZERDA 10.150. sz.

A stratégiai együttműködési szerződés aláírása miatt

Négy párt nyújtott be bizalmatlansági indítványt a kormány ellen

„Az első nemzetközi szerződés, amely kifejezetten szovjet fenyegetés ellen irányul”

Négy Kneszet-frakció: a Máárach, a Sinuj, a Tehija és a Chádás bizalmatlansági indítványt nyújtott be a Kneszetnek a kormány ellen a stratégiai együttműködési okmány aláírása miatt. A négy indítványt előreláthatólag ma délután tárgyalja a Kneszet.

A Máárach tegnap délután fel ajánlotta, hogy lemond bizalmatlansági javaslatáról, ha ahelyett a Kneszet a stratégiai megállapodás jóváhagyásáról folytat vitát.

A miniszterelnökségi hivatalból azonban közölték, hogy ha a Máárach tegnap a délelőtti órákban a bizalmatlansági indítvány benyújtása előtt fordult volna a kormányhoz azzal a kéréssel, hogy a Kneszet folytasson vitát a stratégiai együttműködési szerződésről, lehetett volna tárgyalni erről a kérdéssel, a bizalmatlansági javaslatok benyújtása után azonban a kormány nem hajlandó elfogadni a Máárach javaslatát és ragaszkodik ahhoz, hogy a bizalmatlansági indítványok tárgyalásra kerüljenek.

Időközben valamennyi párt erőfeszítéseket tesz arra, hogy minél több képviselője legyen jelen a szavazásnál. Ennek keretében

REPULÓ-SZERENCSETLENSÉG

Belgrád, (UPI, Reuter). Az Adria jugoszláv légiforgalmi társaság repülőgépe, 163 utassal és 6 főnyi személyzettel, tegnap, Korzika szigetén lezuhant.

A gép előzőleg vészjeleket adott le, majd nyoma vesztett. Helikopteres mentőszemélyzet indult keresésére, a jelentés kiadása azonban nem sikerült megtalálni a gép roncsait. A kedvezőtlen időjárás megnehezíti a kutatást.

A gép jugoszláviai üdülőket szállított Korzikára.

Lapzártakor jelentették, hogy az egyik helikopter megtalálta a gép roncsait. Az utasok és személyzet közül senki sem maradt életben. Kiderült, hogy a gép, feltételezhetően a rossz látási viszonyok miatt, leszállás előtt egy sziklafalnak ütközött.

SIITAK ÉS BALODALIAK ÖSSZECSAPÁSA

Beirut (—) A Libanon-völgyben tegnap újra fegyveres összecsapásra került sor a siita El-Amal szervezet és baloldali fegyveres csoportok között. Nyolc ember életét veszítette.

A lotto nyerő számai:

16, 20, 23, 24, 27, 39.
Pótszám: 30.

négy minisztert hívtak haza külföldről, beleértve Sáron hadügyminisztert is, aki emiatt lemondta amerikai tarózkodását.

A Likud és a Máárach között létrejött megegyezés értelmében a kórházban lévő Begin miniszterelnöknek és Chájim Bár Lévnék nem kell résztvenni a szavazásban.

Ariel Sáron izraeli és Caspar Weinberger amerikai hadügyminiszter a hétfőről kedde virradó éjjel írta alá a két ország közötti stratégiai együttműködéséről szóló szerződést, amely kimondja, hogy

„a megállapodás olyan fenyegetés ellen irányul, amely a Szovjetunió, vagy a Szovjetunió befolyása alatt álló, a körzetbe kívülről behatólók erők részéről éri a körzetet”.

Israél az első állam, amely olyan szerződést kötött az Egyesült Államokkal, amely kifejezetten a Szovjetunió ellen irányul. Semmilyen más az Egyesült Államok által aláírt nemzetközi okirat — beleértve a NATO, CITO, CENTO és más megállapodásokat — sem említi kifejezetten a Szovjetunió nevét.

„A megállapodás lehetővé teszi az Egyesült Államok és Izrael számára, hogy közös segítségnyújtás formájában lépjenek fel olyan esetben, ha a Szovjetunió, vagy szovjet befolyás alatt álló, kívülről érkezett erők veszélyeztetnék a körzet békéjét” — hangoztatta a szerződés aláírása után közölt izraeli-amerikai közös nyilatkozat.

Az izraeli megbízottak erőfeszítéseket tettek olyan irányban, hogy az okiratban utalás történjen arra, hogy az együttműködés érvényes arra az esetre is, ha a körzetben belül szovjet befolyás alatt álló erők veszélyeztetnék a békét

az amerikaiak azonban nem járultak hozzá ehhez.

Sáron hadügyminiszter tegnap reggel úgy nyilatkozott, hogy a stratégiai együttműködési megállapodás rendkívül nagy fontossággal bír és

Izrael legtöbb kérése kielégítésre talált. Az aláírás után megtartott sajtófogadáson azt hangoztatta, hogy „Izrael még sohasem írt alá ilyen szerződést idegen állammal, még hozzá olyan nagyhatalommal, mint az Egyesült Államok. A hadügyminiszter öt pontban jelölte meg a szerződés fontosságát:

● A kölcsönösség elve — a felek egyenlő arányú együttműködésre kötelezték magukat, ami-

hez az amerikaiak kezdetben nem akartak hozzájárulni.

● Az aláírás szintje — a megállapodást nem két miniszter, hanem két kormány kötötte.

● A megállapodás célja — az egyezmény nemcsak a Szovjetunió, hanem szovjet befolyás alatt álló más erők ellen is irányul, mint a kubaiak, kelet-németek, észak-koreaiak.

● Titkos együttműködés — az egyezmény titkoszáradékat is tartalmaz, amely jövőbeni együttműködés alapját képezi. Sáron nem volt hajlandó részletezni ezt.

● A megállapodás érvénye — a feleknek egy fél évvel előbb kell bejelenteni, ha érvényteleníteni akarják a megállapodást.

Sáron hangoztatta, hogy Izrael nem fog katonákat kérni Amerikától, az arabok ellen. „A megállapodás szovjet fenyegetés ellen irányul és nem kell titkolni a Szovjetunió szándékait Izraellel szemben.”

Gyakorlati szempontból a megállapodás meghatározza az izraeli-amerikai tanácskozáskor időrendjét az együttműködés végrehajtására. Az első megbeszélés a jövő hónapban lesz.

Weinberger hangoztatta, hogy „örömmel tesz eleget Sáron meg-hívásának izraeli látogatásra”

Egyiptom hajlandó amerikai hadfelszerelés raktározására

Kairó (—) Charles Wilson amerikai parlamenti képviselő, aki tizenkét képviselőtársával együtt találkozott Ch. Mubarak egyiptomi elnökkel, azt mondta az újságíróknak, hogy a megbeszélés nyomában úgy látja, hogy Egyiptom hajlandó amerikai hadfelszerelés raktározására.

Szándékot annakidején többször ajánlotta fel Washingtonnak amerikai hadfelszerelés raktározását, Mubarak azonban mostanáig nem nyilatkozott erről.

MITTERRAND A KÖZELKELETI KONFLIKTUSRÓL:

„Két nép ugyanazt a földet szereti”

Algír (Reuter) — Francois Mitterrand francia köztársasági elnök, aki hétfőn Algériába érkezett, tegnap beszédet mondott az ottani parlamentben és „hősöknek” nevezte azokat az algériaiakat, akik annakidején a franciák ellen harcoltak. A képviselők lelkes tapsal honorálták Mitterrand szavait.

Mitterrand beszélt a közelkeleti helyzetről is, hangoztatva, hogy Franciaország felfogása az, hogy a körzet valamennyi államának joga van, hogy békében és biztonságban éljen.

A színjáti ellenőrző alakulat ügyében

RÖVIDESEN KÖZZÉTESZIK AZ IZRÁELI-AMERIKAI KÖZÖS NYILATKOZATOT

Washington. (—) Alexander Haig amerikai külügyminiszter tegnap, Sáron izraeli hadügyminiszterrel folytatott megbeszélés után azt mondta, hogy rövidesen izraeli-amerikai közös nyilatkozat kiadására kerül sor a színjáti ellenőrző alakulat ügyében. Azon reményének adott kifejezést, hogy

lehetővé válik az európai államok részvétele az alakulatban. Hétfőn este Haig Evron izraeli

HAIG

nagykövettel tanácskozott és sikerült elsimítani az utolsó elmentéket is a közös nyilatkozat megszövegezését illetően.

A kormány holnap tart minisztertanácsot, hogy jóváhagyja a

Árját elutasítja az amerikai feltételeket

New York (—) Jaszer Árját a vasárnap megtartott „palesztin-nap” alkalmából levelet írt az UNO közgyűlésnek, melyben hangoztatta, hogy a PFSZ elutasítja az amerikai feltételeit a szervezet elismerésére. A továbbiakban azzal vádolta az Egyesült Államokat, hogy a Biztonsági Tanácsban, vétőjogával élve, „meghúsi minden olyan pozitív határozatot, amely elősegíti a közelkeleti békét”.

„A stratégiai egyezmény — hadüzenet az araboknak”

Beirut (Reuter). Jaszer Abd Rabu, a PFSZ vezetőségi tagja és szóvivője, tegnap azt mondta, hogy az izraeli amerikai stratégiai együttműködési megállapodás „annyi, mint hadüzenet az araboknak”.

A szóvivő felszólította az összes arab államokat, hogy tartsanak sürgős konferenciát és határozzanak ellen-intézkedésekről.

A szóvivő által kiadott nyilatkozat megállapítja, többek közt,

„Az izraeli-amerikai szövetség aláírása bizonyítja ennek a szerződésnek a támadó jellegét az arab országok, főleg pedig Szíria és a PFSZ ellen”.

„Az izraeli-amerikai stratégiai együttműködési megállapodás és Philip Chábib jelenlegi közelkeleti útja — egymást kiegészítő lépések, azzal a céllal, hogy kifizető háborút kezdjenek Libanonban”.

FRANCIA SZÓVIVÓ:

„A Fahd-terv meghalt”

„A Camp David-i megállapodásokat támogatjuk” — A Közöspiac újra követeli a PFSZ bevonását a békefolyamatba

Párizs (—) Az uralmon lévő francia szocialista párt szóvivője tegnap azt mondta, hogy „a Fahd-terv meghalt és a francia kormány igyekszik rávenni a többi nyugat-európai államot a Camp David-i megállapodások támogatására és a velencei határozatoktól való eltávolodásra”.

A szóvivő, aki a francia-izraeli baráti liga gyűlésén szóltal fel, hangoztatta azt is, hogy

„Franciaország sohasem fog hozzájárulni ahhoz, hogy Jeruzsálem palesztin állam fővárosa legyen. Minden közelkeleti béketerveknek világosan el kell ismernie Izraelt”.

Most történt meg először, hogy a francia szocialista párt képviseltette magát a francia-izraeli baráti liga gyűlésén.

A szóvivő hangoztatta azt is, Párizs reméli, hogy Mitterrand

Ujabb per Vladimir Zuckermann ellen

Moszkva (—) A szovjet hatóságok, a jelek szerint, újra bíróság elé akarják állítani Vladimir Zuckermann alijja aktivistát, ezúttal hazaárulás vádjával. Zuckermann néhány hónappal ezelőtt három évi büntetötörora ítéltek, pár nappal ezelőtt azonban visszavitték a kisenevi börtönbe.

A helyi televízió külön műsort közvetített ügyéről s abban közölte, hogy Zuckermann lakása-

nyilatkozat módosított szövegét, melyet megküldenek az európai országoknak.

A közös nyilatkozat megállapítja, hogy az ellenőrző alakulatban való részvétel a Camp David-i megállapodások alapján történik és az alakulat feladatát az Izrael és Egyiptom aláírt jegyzőkönyv határozza meg.

A közös nyilatkozat tartalmazni fogja az Egyesült Államok és az európai országok kísérelvelevelét is, melyben az érintett országok kijelentik, hogy feltételek nélkül csatlakoznak az ellenőrző alakulathoz.

SZOVJET ÉS AMERIKAI FEGYVER LIBANONNAK

BEIRUT (—) A beiruti rádió tegnap jelentette, hogy a libanoni hadsereg tegnap szovjet fegyverszállítmányt kapott, amely különböző alkatrészeket és 123 milliméteres ágyukat tartalmazott.

A múlt hónapban a libanoni hadsereg amerikai páncélaútvókat kapott, annak az ügyletnek keretében, melynek célja a libanoni hadsereg modernizálása.

Szíria:

„CHÁBIB MÁR NEM KÖZVETITHET”

Damaszkusz (—) Damaszkuszi hírforrások szerint Abdul Chálim Chadam szíriai külügyminiszter tegnap azt mondta Philip Chábib amerikai megbízottnak, hogy „már nem töltheti be közvetítő szerepét a Közelkeleten, mert az Izrael és Egyesült Államok között kötött stratégiai együttműködési szerződés követ kezében az Egyesült Államok közvetlenül érintett fél lett a közelkeleti konfliktusban”.

Chádám hozzáfűzte, hogy Chábib legutóbbi látogatása óta semmi sem változott, „legfeljebb annyit, hogy Izrael agresszívabb lett”. Szíriai diplomaták tegnap délután azt mondták, hogy még nem állapították meg a Chábib és Aszád közötti találkozó időpontját. A találkozót Chábib kérte.

Chábib, aki tegnap érkezett Szíriába, ellenséges fogadtásban részesült.

Zuckermann 33 éves, mérnök, és a szovjet haditengerészet tisztje volt hét évvel ezelőttig, amikor alijja-engedélyt kért. Az első perben nemzetgyalázzással vádolták. Zuckermann felesége és fia három évvel ezelőtt alijjazott.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy szeretett drága férjem, rokonunk

SPIELMANN SMÁJÁHU

Ludas—Haifa

hirtelen elhunyt.

Temetése ma, 1981 december 2-án, szerdán déli 1 órakor a haifai új, kfár-számíri temetőben.

Külön autóbussz indul 12.30-kor a haifai Kikár Szolel Boneról.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

ORVOS ÉS ÁPOLÓ BOXMECCSE A PORIA-KÓRHÁZ MŰTŐJÉBEN

Miközben a dolgozók téztak, egy sebesült az esőben várakozott —
Elbocsátották a sebészeti osztály főorvosát

Az egészségügyi minisztérium az utóbbi napokban intenzív vizsgálatot folytatott a tiberiási Poria-kórházban uralkodó állapotok ügyében, miután kiderült, hogy egyes dolgozók negligenciája minden képletet felülmúló határokat ért el, s ennek következtében a betegek állapota rosszabbra fordult. Az egyik verzió szerint legalább egy esetben a dolgozók nemtörődomsége halált okozott, vagy legalábbis elősegítette.

A kórház egyik orvosa elmondta, hogy munkájába való belépésének első napján egy embert hoztak be, aki súlyosan megsebesült közlekedési balesetben. Az orvos azonnal a műtőbe futott, hogy felkészüljön az operációra és ugyancsak meglepődött, amikor a sebesült hosszú idő elmúltával sem került a műtőbe. Ekkor kiment a kórház elosztójába és megrökönyödve állapította meg, hogy a dolgozók nyugodtan téznak, miközben a súlyos sebesült, aki életveszélyben forgott, hordágyon várakozott. Végül kénytelen volt sajátkezüleg begörgetni a hordágyat a műtőbe és megkezdeni a munkát.

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA

- ALLENBY: A közlegény kalandjai
- BEN JEHUDA: Montenegro
- CÁFON: A szembenlévő asszony
- CINEMA-1.: Bronx-negyed
- CINEMA-II.: Lili Marlen
- DEKEL: Csak akkor fáj, ha nevetek
- DOLFITEK: Szép leány
- DRIVE IN: Minden gyanun felül
- ESZTER: A célpont: Maneken
- GÁT: Don Giovanni
- GORDON: A falusi lány
- HOD: Minden gyanun felül
- LIMOR: Tarzan az erdő királya
- MAXIM: A postás kétszer csengett
- MOGRABI: Tühegyen
- ORLI: Morant hadnagy pere
- PÁRIZS: Csodálatos örület
- PEER: Mephisto
- PERISCOF: Az ember nem madár
- SÁCHAF: Az első szerelem
- STUDIO: A francia tiszt szerelme
- TCHOLET: Az ügyefogyott
- TEL AVIV: Az elveszett láda elrablói

APRÓHIRDETÉSEK

- SLOMO VASAROL felszámolást, ház tartási felszerelést, villamossági cikkeket, butorokat stb. 821575.
- MODERN PARÓKAK minden színben, férfiaknak és nőknek. 370 sekel. Háptók és fonatok. Látogasson el! Szion Ione/Allenby 93. T. A. 296682
- JISRAEL VESZ butorokat, hágyatékot, antik tárgyakat 295556 este 8:22:24 536103
- JOLANDA mindent vesz, órákgeket, televíziókat, butorokat, stb. 828711.
- „SZNIGEL HELEN” Gyár keres egykorlított overlock varrónókat, csomagoló gépeket, szabáscsapat, állandó állásba. Rech. Házjód 4. a Bloomfield stadion mellett 03-831176
- KERESNEK KITŰNŐ zongorista nőt (korrepetitort) napi 4 órára, nagy zeneszínházba. Érdeklődés POB 36196 Tel Aviv 61361

Megérkezett és kapható az amerikai
TRIPLEX KARTON
663 917 mm — hossz méret
390 gr
Tel. 822926, 827315

Kitudódott, hogy katonai orvosok kifejezetten felkérték a betegszállító kocsik sofőrjeit, hogy sebesült katonákat ne szállítsanak a Poria-kórházba. Egy magasrangú tiszt véleménye szerint ez a kórház nem lesz képes megbirkózni a feladataival rendkívüli esemény, mint például háború, vagy nagyobb mérvű terrorselekmény esetén.

A Poria-kórházban uralkodó állapotokat részben anyagi nehézségek okozták, mert az egészségügyi minisztérium nem szentelt kellő figyelmet ennek a kórháznak, amely az ország lakosságának egytizedét van hivatva kezelni szükség esetén.

Egy nappal a botrány kirobbanása előtt minden indokolás nélkül elbocsátották dr. Ami Zweiget, a sebészeti osztály igazgató-főorvosát, akit mindenki a végtelenségig dicsért és aki példátlan hősiességről és önfeláldozásról tett tanúságot a jom-kipur-i háborúban. Az orvosok sürri váltakoztak a kórházban, miközben a technikai és adminisztratív dolgozók, valamint az ápolók egyre jobban megerősítették pozíciójukat, olyannyira, hogy gyakorlatilag most már ők vezetik a kórházat.

Egy orvos elmondta, hogy munkába lépésének napján az egyik ilyen dolgozó hozzálépett és közölte vele, hogy a műtő reggel 8-tól déli 1 óráig működik és 1 óra után senki sem helyeznek a műtőasztalra.

Más, jellemző esetek a Poria-kórház mindennapi életéből:

● Ez év áprilisában, a reggeli órákban egy közlekedési baleset hat sebesültjét hozták be a kórház elosztójába. A sebészek azonnal röntgen-vizsgálatot rendeltek el, de a röntgen-technikus „nyomtalanul eltűnt” és másfél órát kellett várni, amíg megérkezett nem ő, hanem a délelőtti szakmában dolgozó technikus.

● Mintegy két hónappal korábban a műtőbe hoztak egy sebesültet, és csak elaltatása után vette észre a sebész, hogy a röntgenteknikus nincs a helyén. Hosszas keresés után végül kénytelen volt lemondani a röntgenfelvételtől, hogy ne kelljen a páciens túl sokáig altatnia.

Egy másik alkalommal ugyancsak súlyos sebesültet hoztak az elosztóba. Az orvosok életre keltették és műtétet határoztak el, hogy megállítsák a vérzést. Két sebesült tolt a beteg a műtő irányába, amely azonban zárva volt. Hosszú ideig keresték az ügyel-

test, akinél a kulcs volt, közben azonban a beteg kiszívódott. Hasonló eset történt néhány hónappal ezelőtt is. Egy katonánál, ki haslövést kapott, azonnal műtétet határoztak el, de a műtő zárva volt. Az egyik orvos szerint a katonát életbenmaradási kilátásai amúgyis sekélyek voltak, de a műtőben legalább meg lehetett volna kísérteni a megmentését.

A dolgozók minősíthetetlen viaskedésének oka az igazgatóság gyengesége. Több orvos azt állítja, hogy dr. Weinschall, a kórház igazgatója, igyekszik kerülni az összetűzéseket a személyzetrel, mert túlzottan ügyel a nyugodt légkörre” és arra, hogy a minisztériummal se kerüljön összeköttetésbe. Allításuk szerint az igazgatóság több esetben elutasította a dolgozók elleni panaszait, valamint kérésüket, hogy létfonosságú felszerelést szerezzenek be. Az orvosok állandó rettegésben élnek és dolgoznak, mert attól tartanak, hogy ha nem úsznak az árral, akkor minden egyes haláleset után vizsgálóbizottságot neveznek ki, amely esetleg őket teszi felelőssé. Az egyik orvos nyíltan be is ismeri, hogy ebben a terror-légtérben kollégáival együtt kénytelen „kompromisszumos megállapodásra jutni saját lelkiismeretével”.

Egy másik orvos elmondta, hogy a múlt héten láb-sebesült érkezett a kórházba és attól tartott, hogy érszakadás történt. A szakorvos, kellő felszerelés hiányában, nem volt hajlandó végrehajtani a műtétet, mert attól tartott, hogy annak kudarc esetén vizsgálóbizottság elé állítják. Végül a sebesültet a haifai Rámbám-kórházba szállították.

Egy harmadik orvos azt mondta, hogy kolégáinak javarésze vel együtt ő is tartózkodik vesélyes orvosi beavatkozásoktól. A kórházat az orvosi szempontokkal ellentétben módon vezetik és az orvosok most kollektív lemondással fenyegetőznek. A héten, dr. Zweig elbocsátása után ismét aktuálisá vált ez a javaslat.

Egy másik alkalommal ugyancsak súlyos sebesültet hoztak az elosztóba. Az orvosok életre keltették és műtétet határoztak el, hogy megállítsák a vérzést. Két sebesült tolt a beteg a műtő irányába, amely azonban zárva volt. Hosszú ideig keresték az ügyel-

test, akinél a kulcs volt, közben azonban a beteg kiszívódott. Hasonló eset történt néhány hónappal ezelőtt is. Egy katonánál, ki haslövést kapott, azonnal műtétet határoztak el, de a műtő zárva volt. Az egyik orvos szerint a katonát életbenmaradási kilátásai amúgyis sekélyek voltak, de a műtőben legalább meg lehetett volna kísérteni a megmentését.

A dolgozók minősíthetetlen viaskedésének oka az igazgatóság gyengesége. Több orvos azt állítja, hogy dr. Weinschall, a kórház igazgatója, igyekszik kerülni az összetűzéseket a személyzetrel, mert túlzottan ügyel a nyugodt légkörre” és arra, hogy a minisztériummal se kerüljön összeköttetésbe. Allításuk szerint az igazgatóság több esetben elutasította a dolgozók elleni panaszait, valamint kérésüket, hogy létfonosságú felszerelést szerezzenek be. Az orvosok állandó rettegésben élnek és dolgoznak, mert attól tartanak, hogy ha nem úsznak az árral, akkor minden egyes haláleset után vizsgálóbizottságot neveznek ki, amely esetleg őket teszi felelőssé. Az egyik orvos nyíltan be is ismeri, hogy ebben a terror-légtérben kollégáival együtt kénytelen „kompromisszumos megállapodásra jutni saját lelkiismeretével”.

Egy másik orvos elmondta, hogy a múlt héten láb-sebesült érkezett a kórházba és attól tartott, hogy érszakadás történt. A szakorvos, kellő felszerelés hiányában, nem volt hajlandó végrehajtani a műtétet, mert attól tartott, hogy annak kudarc esetén vizsgálóbizottság elé állítják. Végül a sebesültet a haifai Rámbám-kórházba szállították.

A Liberális Párt ideológiai körének tagjai ellenzik a közlekedésügyi miniszter javaslatát, hogy 5 százalékos illetéket vessenek ki a benzín árára, s az ebből eredő bevételből finanszírozzák a közúti balesetek elleni küzdelmet. A kör tagjai azzal indokolják ellenvetésüket, hogy ez tulajdonképpen egy rejtett adófajta, amelynek hangzatos neve vet adtak.

Ráfiál Ejián vezérkari főnök tegnapelőtti az Izraelben élő druz közösség vendégeként a gálili Dzsulisz faluban tett látogatást. Itt a közösség szellemi vezetője, Amin Tarif sejk fogadta. Mint ismeretes, az izraeli biztonsági alakulatokban, a hadsereg és a rendőrség keretében számos druz polgár szolgál és a vezérkari főnök nem mulasztotta el, hogy kihangsúlyozza kötelesség-tudásukat és odaadó szolgálataikat.

A héten, nyolcnapos látogatása befejeztével visszaérkezett Németországból az izraeli munkásmozgalom küldöttsége, amely ott-tartózkodása idején a német szociáldemokrata párt és a szakszervezetek vendége volt. A küldöttség, amelynek élén dr. Sálom Levin állt, németországi látogatása idején sikeres tárgyalásokat folytatott a két állam munkásmozgalmaival együttműködéséről.

Az országos kosárlabda ligában a Hápoel Rámát Gán színtel precedens nélküli csúcseredményt ért el, amikor 121:59 arányban legyőzte az utolsó helyen kullogó Elicur Tel Aviv együttesét. A táblázaton a Hápoel Rámát Gán és a Makkabi Tel Aviv vezetnek holversenyben. Mindkettőnek a maximális 18 pontja és azonos kosáráránya van.

Tegnapról kezdve 25 százalékkal emelték a taxik és a sűrű taxik viteldíját. Az elektronikus taxaméterek már az új tarifára szert működnek.

A chiloni városi tanács magáévá tette a város pénzügyi bizottságának javaslatát, amelynek értelmében még a jelenlegi költségvetési évben 30 százalékkal emelik a városi adókat.

RÖVID HIREK

A Liberális Párt ideológiai körének tagjai ellenzik a közlekedésügyi miniszter javaslatát, hogy 5 százalékos illetéket vessenek ki a benzín árára, s az ebből eredő bevételből finanszírozzák a közúti balesetek elleni küzdelmet. A kör tagjai azzal indokolják ellenvetésüket, hogy ez tulajdonképpen egy rejtett adófajta, amelynek hangzatos neve vet adtak.

Ráfiál Ejián vezérkari főnök tegnapelőtti az Izraelben élő druz közösség vendégeként a gálili Dzsulisz faluban tett látogatást. Itt a közösség szellemi vezetője, Amin Tarif sejk fogadta. Mint ismeretes, az izraeli biztonsági alakulatokban, a hadsereg és a rendőrség keretében számos druz polgár szolgál és a vezérkari főnök nem mulasztotta el, hogy kihangsúlyozza kötelesség-tudásukat és odaadó szolgálataikat.

A héten, nyolcnapos látogatása befejeztével visszaérkezett Németországból az izraeli munkásmozgalom küldöttsége, amely ott-tartózkodása idején a német szociáldemokrata párt és a szakszervezetek vendége volt. A küldöttség, amelynek élén dr. Sálom Levin állt, németországi látogatása idején sikeres tárgyalásokat folytatott a két állam munkásmozgalmaival együttműködéséről.

Az országos kosárlabda ligában a Hápoel Rámát Gán színtel precedens nélküli csúcseredményt ért el, amikor 121:59 arányban legyőzte az utolsó helyen kullogó Elicur Tel Aviv együttesét. A táblázaton a Hápoel Rámát Gán és a Makkabi Tel Aviv vezetnek holversenyben. Mindkettőnek a maximális 18 pontja és azonos kosáráránya van.

Tegnapról kezdve 25 százalékkal emelték a taxik és a sűrű taxik viteldíját. Az elektronikus taxaméterek már az új tarifára szert működnek.

A chiloni városi tanács magáévá tette a város pénzügyi bizottságának javaslatát, amelynek értelmében még a jelenlegi költségvetési évben 30 százalékkal emelik a városi adókat.

Arje Ivcán országos rendőrfőparancsnok utasította a rendőrség egyik egységét, tegye meg a szükséges előkészületeket a pilananyilag olasz börtönben tartózkodó Ráchámim Áhároni fogadására. A római bíróság a héten úgy döntött, hogy honorálm kell Izrael kiadatási követelését, s ha Áhároni nem nyújt be feltehetően, akkor valószínűleg rövid időn belül kiadják az olasz hatóságok Izraelnek.

Abie Nátán, a „békéhajós” bejelentette, hogy rövidesen be szünetelt hajóról sugárzott rádió-adásait és eladja a hajót. Ugyan akkor engedélyt kért az illetékes hatóságoktól, hogy a szárazföldön kezdjen rádióállomást üzemeltetni. Abie Nátán azzal indokolja lépését, hogy a rossz időjárás következtében igen gyakran rongálódnak meg a hajó berendezései és nem képes viselni az ebből eredő anyagi terheket.

Tegnapelőtti Izraelbe érkezett az egyiptomi távközlésiügyi minisztérium küldöttsége, hogy tárgyalásokat folytasson a két állam közötti távközlési kapcsolatok normalizálásáról, illetve fejlesztéséről. Többek között felvetődött az a javaslat is, hogy közvetlen társasági létesítmények két ország között. A másik javaslat az, hogy telefonvonalat állítsanak fel Sám el-Sejk és az éltől közelében levő Ecion nemzetközi repülőtér között. A 10 tagú egyiptomi küldöttség élén Achmed Kámel, az egyiptomi telekommunikációs szolgálat igazgatójának elnöke áll.

Tegnap életbe lépett a bankok által inkasszált kamat 10 százalékos csökkentése és ennek nyomán a villamossági cikkek importőreinek szervezete elhatározta, hogy 5 százalékkal csökkenteni a különböző villamossági cikkek, mint televíziók, villamos hűtőszekrények, mosógépek és hasonló cikkek árát. Az intézkedés azonnal életbe lép.

Zvulun Hammer közoktatásiügyi miniszter és afrikai Swaziland állambeli kollegája, Cannon Sipkes D. P. Delmini, aki izraeli látogatáson van, egyezményt írt alá a két ország kulturális és oktatási kapcsolatainak fejlesztése ügyében.

Dr. Uzi Landau (38) a nemrég elhalt Chájim Landau közlekedésügyi miniszter fia tegnap elfoglalta új munkakörét, mint a közlekedésügyi minisztérium államtitkára. Landau a saját kérésére felmentett Arje Grossbord helyét foglalja el. Mint emlékeztet, Grossbord neve az utóbbi hetekben sokat szerepelt a lapokban, mert a rendőrök egy alvilági alak özvegyének lakásán találták, aki nál ugyanakkor kábítószerrel találtak.

Statisztikai jelentések szerint Izrael külkereskedelmi mérlege (a gyémántokon kívül) 7 százalékkal rosszabbodott az év eleje óta. Ebben az időszakban az import értéke 400 millió dollárral emelkedett, az exporté pedig csak 200 millióval.

ROBEX
IMPORT FELESLEG
Intézményeknek, éttermeknek, munkástanácsoknak és kibucoknak.
Tálak, tálcák, tányérok különleges áron, tálak méret után.
Kibuc Gálujot 26, T.A.
Tel. 830141, 822926

«Korcsnoj szándékosan vesztett Karpov ellen»

A szovjet hatóságok állítólag megígérték családjá kiengedését ennek ellenében

Izabella Korcsnoj, a világ második legjobb sakkozójának felesége, a héten felfedte Leningrádban, hogy a szovjet hatóságok közölték vele, miszerint „pozitív megfontolás tárgyává tesszük” az ő és fia kiutazási kérelmét Svájcba, ha Korcsnoj „szépen viselkedik”. Ezt az ígéretet a Karpov által megnyert utolsó mérkőzés előtt tették és Korcsnoj másnap valóban feladta a játszmát, tanácsadói legnagyobb meglepetésére, akik más játékmódszert javasoltak neki, mint amelyet választott.

Korcsnoj feleségének szavait az AFP francia hírszolgálati iroda leningrádi tudósítója közölte és a nyilatkozat megjelent a párizsi L'Express című lap hasábjain. Ugyanez a lap tudósító hangsúlyozta, hogy Korcsnoj elvetette tanácsadói javaslatát és más

játéktaktikát választott. Ezt az állítást megerősítette a Beér Sélván élő Lev Guttman sakkmeister is, aki Korcsnoj egyik tanácsadója volt Meranóban. Guttman azt is hozzátette, hogy Izabella Korcsnoj telefonon beszélt férjével az utolsó mérkőzés előtt.

Mindezekből arra a következtetésre lehet jutni, hogy Korcsnoj elhatározta feleségének és fiának „megváltását” a Szovjetuniótól és eleve lemondott arról a lehetőségéről, hogy legyőzze a világ bajnokot és elhódítsa annak címet. Meranóban olyan hírek terjedtek el, hogy ebben az ügyben titkos megállapodás jött létre Korcsnoj és az oroszok között. Viktor Batorinszki, a Karpovot kísérő orosz delegáció vezetője külön sajtóértekezletet hívott össze, hogy megcáfolja ezeket az állításokat.

Dániel Pinto visszakéri tisztí rangját

Dániel Pinto volt főhadnagy, akit annak idején abban marasztaltak el, hogy két arab polgári személyt ölt meg a „Litáni-akció” idején és akit a börtönbüntetésen kívül közlegényi rangra fokoztak le, írásban kérte a vezérkari főnököt, hogy adja vissza rangját. Sajtójelentések szerint a vezérkari főnök „pozitív véleményezett” Pinto kérését és áttette azt a külön erre a célra kinevezett katonai bizottsághoz. Ebben a bizottságban a katonai fő-

A Sáro Terán tele Hess és neplí alap évforduló vetkezeti az elsőbbség az, lönbséggé azon a v. zónái pontja, évek ele volt.

Rendk és a közkezeti fa sérteti fa vények k meg. A bevándor rán munk a huszas szóba, d csarak le tettek és tikvay na mény kü kal a zsi munkás j

AZ

Chérut, red tagja zemből” s körülmén viselték szűdságán. Az orvtán dődtek és pontjukat ben is na bok átsz már nem inkább fo

A háro figgetlen idején a szervezke retolt bá pon, amil nek siker elfoglalni felvő, a által 194 szövetkez sem volt t hogy a f megtámad irakiakat ből, amin volt az á

A Tel mennyi t három ve ranestern vető meg sen mind ményein gazdasági de ami is veteran f „saját m nem dolg

A név vetkezeti 1925-ben keztek s választás hogy akk Kochba f maradt a a „Chérut

II
Tel Av

A TEL MOND FALUKÖZSÉG JUBILÁL (I.)

CHÉRUT

Irta: FUCHS ÁVRAM

A Saron-völgye szívében fekvő Tel Mond falu-csoport három veterán települése — Chérut, Kfár Hess és Ejn Vered — most ünnepi alapításának fél évszázados évfordulóját. Mind a három szövetkezeti falu magának követeli az elsőbbségi jogot, de az igazság az, hogy néhány hónap külső segítséggel vetették meg lábukat azon a vidéken, amely most az izraeli narancstermesztés központja, de akkor, a harmincas évek elején, még kihalt terület volt.

Rendkívül sok az azonosság és a közös vonás a három szövetkezeti falu között, amelyeket csak Tel Mond — akkor még kisipari falu és a narancsültetvények központi telepe — előzött meg. A három faluban nem újbenedeltek, hanem olyan veterán munkások telepedtek le, akik a huszas években jöttek az országba, dolgoztak a somroni mocsarak lecsapolásán, utakat építettek és megművelték a petach-tikvai narancsokot, ahol kemény küzdelmet vívtak a gazdákkal a zsidó munka és a zsidó munkás jogaiért.

AZONOS HÁTTÉR

Chérut, Kfár Hess és Ejn Vered tagjai tehát azonos „környezetből” származtak, s később a körülmények nyomán, vállaltva viselték az arab falvak szomszédságának biztonsági terhét. Az ortvadások 1936-ban kezdődtek és 1939-ben érték el csúcs pontjukat. Az ezt követő években is napirenden voltak az arabok átszivárgásai, akik akkor már nem csak gyilkolni, hanem inkább fosztogatni jöttek.

A három szövetkezeti falu a függetlenségi háború kitörése idején a tűzvonalba került, és a szervezkedő izraeli hadsereg előretolt bástyája volt. Azon a napon, amikor az iraki hadseregnek sikerült áttörni a frontot és elfoglalni a szomszédos, északra fekvő, a jemenita újbenedelők által 1945-ben alapított Göulim szövetkezeti falu egy részét, mi sem volt természetesebb, mint az, hogy a falvak tagjai siettek a megtámadott segítségére. Az irakokat sikerült kivenni Göulimból, aminek 27 fiatal ember élete volt az ára.

A Tel Mond faluközet valamennyi településének, és így a három veterán falunak is a narancstermesztés képezi az alapvető megélhetését. Természetesen minden település a követelményeinek megfelelő más mezőgazdasági ágakat is bevezetett, de ami ismét jellemző: a három veterán falu fanatikusan ügyel a „saját munkára” és igyekszik nem dolgozni bérmunkásokkal.

PÁR KOCHBA EMLÉKEZETE

A névsor szerint Chérut szövetkezeti falu az első. Alapítói 1925-ben „Chérut Jehuda” néven kezdték szervezkedni. Ezzel a név választással akarták jelezni, hogy akkor volt 1800 éve a Bár Kochba felkelésnek. Később elmaradt a „Jehuda” szó, s maradt a „Chérut” név.

HABIMA

Tel Aviv, december 2, szerda

FILOMENA

A kisteremben

MEDEA

Az alapítóknak az volt a célkitűzése, hogy a saját földjük megműveléséig bérmunkásokként dolgozzanak a Mond narancsokban. Ezt megelőzően ugyanis Sir Alfred Mond, a német származású angol nagyiparos, aki később nemesi rangot kapott és Lord Melchett néven lett ismeretes, megvásárolta a környékbeli földeket, hogy ott többszáz dunámon elterülő narancsot létesítsen.

A munka azonban nem volt elegendő a három település tagjai számára, akik ezért munkástanácsot létesítettek, úgy a munkahely, mint a kereset tisztességes elosztására. Az egyéni, a kollektív és a mindenféle vállalkozásból származó munkabér, fizetés és kereset közös kasszába folyt be, melyet igyekeztek a munkásokra szellemében, testvériesen, egyenlő arányban elosztani. Ennek ellenére sokan éheztek és nélkülöztek.

Chérut alapítói sátrakkban és óeska, széllelbeült barakkokban laktak, amíg megkezdtek az első lakóházak építését. Akkortájt nem voltak utak és bokáig gázolta a homokban, kilométereket kellett gyalogolni, hogy élelmiszert és petróleumot vásároljanak.

NEM KELL A ZÖLDSÉG

A falu gazdaságaiban ma is a narancs dominál, csak hogy igyekeztek más, jobb minőségű fajtákat is ültetni. Az évnél és kivágtott narancsok helyén az utóbbi években már avokádót, mangót, pecan-diót, afárszemont és más szubtropikus gyümölcsöt ültettek. Ugyancsak gyümölcs terem azokon a helyeken, ahol évekkel ezelőtt még zöldségeskert volt.

Ennek oka az, hogy a zöldségtermesztés sok kézimunkát igényel, viszont a gyümölcsös kezeléséhez kevesebb munkaerő kell, a család is elvégezheti, s így nincs szükség a szövetkezeti falu ideológiájával ellentétben, állandó bérmunkára.

Rendkívül ötletes módon oldották meg sok gazdaságban ezt a kérdést. Olyan citrus-gyümölcsöt ültettek, amely különféle időpontokban érik be, mint például korai és késői narancs, és grapefruit. Az avokádó is négy egymást követő időszakban hozza gyümölcsét, és így a szüretet mindig kényelmesen elvégezheti a család.

APÁK ÉS UTÓDOK

A hisztadruti falumozgalomhoz tartozó Chérutban (amelynek semmi köze az azonos nevű politikai párthoz) nagymértékben kiépítették a baromfityesztés minden ágát. Evente 700 tonna pulykahúst és 600 tonna hízalt csirkét, valamint 8 millió tojást termelnek. A szárnyast a körzeti vágóhídon dolgozzák fel és értékesítik.

A faluban rendkívül intenzív kulturélet folyik, és a közoktatási kiadások állnak első helyen a falu költségvetésében. Az alapítók közül már csak egyesek élnek, s ezek is már legalább nyolc van évesek, és így a legtöbb gazdaságot a fia vagy az unoka vezeti. A különbség csak az, hogy míg a nagypapa csak egyszerű mezőgazdasági bérmunkásként kezdte, a fia már mezőgazdasági szakiskolát végzett, és az unokák közül többen agronómus diplomával rendelkeznek.

Napirenden

ÉPÜL IZRAEL NEGYEDIK CEMENTGYÁRA

A Neser-gyár 100 millió dolláros beruházással bővíti ki a rámlai cementgyárat, s a bővítés oly nagyfokú, hogy valójában hazánk negyedik, új cementgyára felépítésének tekinthető. Ezzel egyidejűleg ökológiai vizsgálatok indulnak a Negevben, — ugyancsak cementgyár építésével kapcsolatban, — de ez egyelőre még nem operatív terv.

A rámlai gyár kibővítésére azért lett szükség, mert az Arád melletti Náchál Ejinimben tervezett cementgyár megépítése ellen tiltakozott a kerületi tervezési bizottság. Ekkor határozta el a Neser, valamint a vele együttműködő KUR és KLAL konzern, hogy mivel a kereset nagy, és sürgősen növelni kell a cementtermelést, nem fecsérlik az idejüket az egyelőre megoldatlan környezetvédelmi vitákra, hanem kiépítik a rámlai gyárat.

Három meglévő üzemünk évenként 1,9 millió tonna cementet termel, a szükséglet azonban ennél vagy fél millió tonnával nagyobb, s a hiányt eddig úgy pótolták, hogy klinkert importáltak, s azt a cementgyárakban megőrölték. Negyedik, rámlai cementgyárunk a tervek szerint, — ezt a fél millió tonnát fogja megtermelni. Az üzemet új technológiai módszerrel építik meg. — Míg a haifai nagyobb, és a Rám-lén most üzemeltetett kisebb gyár nedves gyártási folyamatot al-

kalmaz, addig az új, negyedik gyár a száraz eljárás alapján fog működni. A Chárutuban lévő gyár már erre tért át, de az új üzem alaposabban kihasználja a száraz eljárás előnyeit, amilyen sok energiát takarít meg.

A gazdasági miniszterek tanácsa 29 millió dolláros fejlesztési kölcsönt szavazott meg a Neser-gyárnak. Amíg a gyár megépül, a régi üzemben több olyan készleket szerelnek fel, ami csökkentheti a légszennyezést. Fel-szerelikük egy évbe és 4,5 millió dollárba kerül, céljuk pedig, hogy a körzet lakóinak ne legyen okuk tiltakozni a kibővítés ellen.

A rámlai építkezéssel párhuzamosan azon is dolgoznak a Neserben, hogy a haifai és a rámlai üzemekben áttérhessenek a kőolajról a szénfűtésre. Ennek az átalakításnak a költsége kb. 26 millió dollárba rúgnak. Ehhez a Neser maga készült importálni a szenet, de a kormány még nem döntött afelől, hogy engedélyezze-e azt, avagy fenntartja a szénimport kizárólagos jogát az állam „Pechám” vállalatának. — A chederai villanytelep mellett ez lesz Izrael első két olyan gyára, amelyek áttérnek a szénfűtésre. Ezzel már más üzemek is kísérleteztek, de egyelőre nem tudtak megbirkózni az átállás nehézségeivel.

A FILHARMÓNIA ÜNNEPE

Az Izraeli Filharmónikus Zenekar most ünnepi alapításának 45. évfordulóját. Az ünnepi rendezvények keretében december 14-ikén díszhangversenyt rendeznek Zubin Mehta zeneigazgató-karmester vezényletével. A jelenleg külföldön tartózkodó Mehta ebből az alkalomból két napra hazajön, hogy személyesen dirigálja a zenekart.

Mehta most azon fáradozik, hogy ismert szövegeket rávegyen arra, hogy önkéntes, vagy vendégművészként eljőjenek Izraelbe. Egy csellista már jelezte

részvételét a díszhangversenyen, amelynek keretében Paul Ben-Chájim, Csajkovszkij és Mahler műveit játsszák.

A koncert után bált rendeznek a tel-avivi Hilton szállóban, ahol a filharmónikusok 50 tagú „tánczenekara” — Mehta vezényletével — húzza majd a talpalától. A tel-avivi polármester védelmi bizottság elnöke Mehta vezényletével a Héichál Hátárbuti kultúrpalota (a filharmónikusok koncert-terme) tatarozására fordítja.

PIHENJ TÖBBET!

Nemzetgazdaságunk évente több, mint három millió sekelet fizet a dolgozóknak nyaralási és üdülési pótlék címén. Ennek a hatalmas összegnek azonban csak alig húsz százalékát költik el ténylegesen pihenésre, vagy üdülésre és a megmaradt pénzből drága — gyakran luxus cikkeket vásárolnak.

Ez derül ki a világhírű Galloz intézet felméréséből és adatfeldolgozásából, amelyet az illetékes szervek megrendelésére készítettek és a napokban benyújtottak.

A jelentés adataira hivatkozva, a turisztikai nagytanács ha-

zai nyaralást és üdülést szorgalmazó albizottsága megkereséssel fordult a pénzügyi minisztériumhoz, amelyet arra kért, támogassa az úgynevezett „üdülési törvényjavaslatot” amelyet előzetes jóváhagyás végett rövidesen a Kneszet pénzügyi bizottsága elé terjesztenek.

A törvényjavaslat lényege az, hogy a jövedelmi adó könnyítései keretében — értsd: az üdülési készletek adómentesítése által — vegyék rá a dolgozókat, hogy hazánkban pihenjenek ki a munka utáni megérdemelt szabadságot és üdülést, hogy itthon költsék el, a kizárólag erre a célra kiutalt pénzt.

TABORNOKOK EGYMÁS ELLEN

A Munkapárt berkeiben már készülnek a jövő évben esedékes municipális választásokra. A Munkapárt egyik legfőbb célja, hogy Haifán és Jeruzsálemben ki-vül a harmadik nagyvárost, Tel-Avivot is „birtokába vegye”, illetve elhódítsa a Likúdtól. Ezért az a javaslat vetődött fel a pártvezetőség körében, hogy a rendkívül népszerű Dán Somron tábornokot, a déli körzet vezénylő tábornokát és az Entebbe-akció egykori parancsnokát jelöl-

jék Tel-Aviv polgármesteri tisztjére, miután kilép a hadsereg kötelékéből. Ugy velük, hogy megfelelő ellenjelöltje lesz a jelenlegi polgármesternek, Slomo Lá-hát szolgálaton kívüli tábornoknak.

Dán Somron egyébként jó társaságban van. A jelöltek között találjuk Gád Jakobi volt minisztert, Moia Gur volt vezérkari főnököt és Jozsef Gévá szolgálaton kívüli tábornokot is.

A felebaráti szeretet jegyében

AZ ÁLLAMELNÖK

«ÖNKÉNTESSEGI ÉRMÉNEK»

NYERTESEI

Jicchák Návon államelnök kijelölte azokat az egyéneket, csoportokat és egyesületeket, amelyeket az idei „Önkéntességi éremmel” tüntetnek ki. A javaslatokat a Jigál Jadin professzor vezetésével működő bizottság készítette és terjesztette az államelnök elé, aki a rendkívül fontos kiüntetésekkel december 9-ikén, a jeruzsálemi Bin-jánj Háumában, ünnepség keretében nyújtja át.

Az idén először kerül kiosztásra az államelnök külön kitüntetése, amelyet olyan áldozatkész polgároknak adnak majd, akik számára „az önkéntes felebaráti segítség valóságos életút”.

Az első ilyen példás kitüntetett a petach-tikvai Amisáv negyedben lakó Sosáná Doráni lett. A volt máhábarában lakó asszony immár több, mint 50 éve minden idejében készségesen áll a rászoruló egyén és közösség rendelkezésére, anélkül, hogy erre bárki is kérte volna.

Annak ellenére, hogy neki is népes családja van, és anyagi helyzete sem rózsás, mindig megjelenik Petach-Tikván, ahol segíteni kell betegen, egyénen, vagy a családnak. „Ez az asszony a már kiveszőfélben lévő igazjótételek közé tartozik” — mondta róla a javasoló bizottság.

Az államelnök „Önkéntességi érem” a következőknek ítélte oda az idén:

- Mirjam Ben Chémo, a herzlai Növé Ámál negyedből — a közösség érdekében kifejtett tevékenységéért;
- Trude Bürger, Jeruzsálemből — emberbaráti munkájáért;
- Fay és Jozsef Isaacs, a Saron-völgyi Béjt Jicchák-ból — a natanjai öregek érdekében kifejtett tevékenységéért;
- A rámtá-gáni WIZO-asszonyok önkéntes csoportja, Tusijá Herzberg vezetésével — a Rámát Sikmá szegény-negyedben kifejtett munkájáért;
- A Jásá Tárom vezetése alatti önkéntesek csoportja, amely a luddi remülőtérben foglalkozik az újbenedelők toaadásával és beilleszkedésük megkönnyítésével;
- Az „ENOS” egyesület, amely a lelkibetegségekben szenvedők és a családtagjaik gondozásával foglalkozik és Chánitá Rodni asszony a képviselőjük;
- A „Jád Szará” egyesület, amely egészségügyi segítséget nyújt és rehabilitációval foglalkozik. A jeruzsálemi Uri Lupoljanszki alapítványa;
- Az „Önkéntes turisztaszolgálat”-nak és vezetőjének, Tomi Morgenstern asszonynak, aki mindent elkövetett azért, hogy a külföldi vendégek megismerjék a szép Izraelt;
- Adá Szurkisz asszony Kfár Szabárról — a rendőrök és a foglárók érdekében kifejtett munkájáért;
- Dávid Jiszráéli, a délvideki Jávine kibucból — a nevelés terén kifejtett önkéntes munkájáért;
- Gáviél Náchmász, az ásdodi „Miftán” iskola ánkia nyerte el az idén az „Ifjú önkéntesek” kitüntetését.

KÖVESSUK BNÉ BRÁK PÉLDÁJÁT

A bné-bárki város háza közli, hogy a tavalyi év folyamán egy hatoddal csökkent a városban a közlekedési balesetek száma: míg 1977-ben, 78-ban és 79-ben ez a szám 300 körül mozgott, addig 1980-ban 252-re csökkent. — márpedig ha e számot a helység autóihoz viszonyítjuk, akkor az arány a legalacsonyabbak egyike Izraelben.

Bné Brák városvezetősége mind ezt azért közli, hogy egyben a balesetek megelőzése érdekében végzett tevékenységéről is beszámoljon: a veszélyes útkereszteződéseknel új villanyrendőroket állítottak fel, szélesebb úttestek közepén járdaszínteket létesítettek, és számos utcán szaporították a „zebrák” számát, a napokban pedig megrendezték a Köz-

leti Biztonság Napját is, aminek héber rövidítése a „Záháv”-ot adja ki, a rendezvény neve tehát „Arany Nap”. — Örömmel adunk teret a bné-bráki közlésnek, valóban utánzásra méltó.

PLASZTIK LAPOK

azonnal raktárról, iverben is, különböző vastagságu, színtű és mintájú filmek, k emények és puhák (ezüst és arany is), ragasztóval vagy anélkül, továbbá Robex lemezek.

RABI TRADING,
Tel: 827315, 822926

A MAGYAR ZSIDÓSÁG RABBIKKAL ÉS METSZŐKKEL LÁTJA EL A KOMMUNISTA ÁLLAMOK HITKÖZSÉGEIT

Írta: TOM HINNEGAN, a Reuter tudósítója

A magyarországi zsidó hitközség, amely a második legnagyobb a kommunista világban (a Szovjetunió után), felelősséget érez a más kelet-európai államokban élő zsidók iránt.

Ezért a magyarországi zsidó közösség rabbikat képez ki az egész kelet-európai térszámára, saját rabbijait a szomszédos államokba küldi, hogy ott levezessék az ájtatoskodást a nagyünnepken, sőt metszőket is küld a szomszéd államok hitközségeibe, hogy a zsidók ott is kőser húst fogyaszthassanak.

A túrelmes kormányzat segítségével Budapest Európa szívében a zsidó kiadványok központjává nőtte ki magát. Evkönyveket, monográfiákat és egy történelmi sorozatot adnak ki, amely már a 18-ik kötetnél tart.

Minél nagyobb a hitközség, annál nagyobb a felelőssége is — véli Héber Imre, a magyarországi zsidó hitközség központi tanácsának elnöke. Héber a továbbiakban kifejtette, hogy ezt a tételét a jelenkori magyar zsidóság történelmére alapozta.

A Reuter hírgyűjtemény munkatársával folytatott beszélgetésben azt is elmondotta, hogy a budapesti gettó volt az egyetlen, amely megérte a felszabadulást.

A továbbiakban elmondotta, hogy a gettó területén mintegy 70 ezer zsidót zsúfoltak össze, amikor a szovjet csapatok 1945 januárjában felszabadították Budapestet. A gettó alá volt aknáva és kívülről fel lehetett robbantani.

HÁLA WALLENBERG IRÁNT

A magyar zsidóság különleges hálaival tartozik Raul Wallenbergnek, a svéd diplomatának, aki mintegy 25 ezer magyar zsidót mentett meg a náciaktól, mielőtt a szovjet katonák „elűntették” 1945 januárjában.

A Wallenberg sorsával kapcsolatos, hozzá intézett kérdésre azt válaszolja Héber elnök, hogy teljes mértékben hitelt ad Moszkva hivatalos magyarázatainak, amelyek szerint a svéd diplomata a 40-es évek végén meghalt a Szovjetunióban.

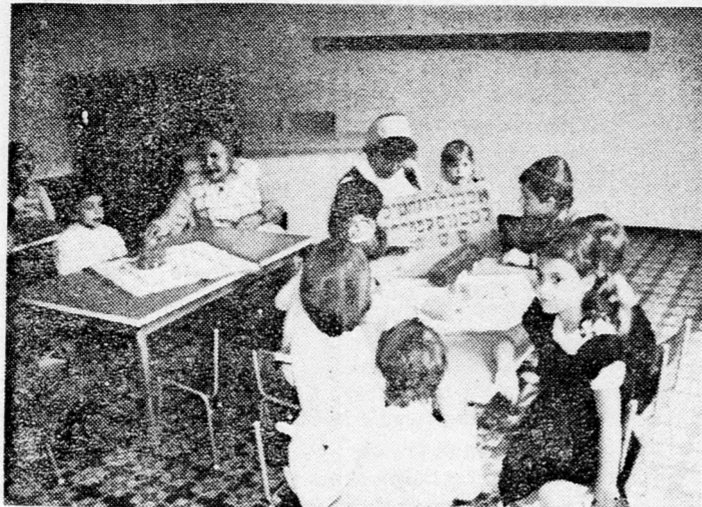
Nagyon örülnék, ha kiderülne, hogy mégis él, mert ebben az esetben találkozhatnánk vele, hogy kifejezésre juttassuk iránta érzett hálánkat. Tudomásunk szerint azonban Wallenberg meghalt 1947-ben, vagy 1948-ban. — mondotta.

Wallenberg tevékenysége és a gettó megmaradása ellenére, a magyar zsidóságot sem kerülte el a szomorú sors. Adolf Eichmann, Hitler jobbkeze a közép-európai zsidóság likvidálása terén, irányította a budapesti Majestic szállóból hivatalból 600 ezer magyar-zsidó, az ottani zsidóság 60 százalékának megsemmisítését célzó akciót.

A háború, és különösképpen az 1956-os forradalom után számos zsidó hagyta el Magyarországot, s így ma már alig nyolcvan ezer zsidó maradt Magyarországon.

— Ennek ellenére, — állapítja meg Scheiber Sándor rabbi —, a magyarországi zsidóság még ma is népesebb minden más kelet-európai közösségnél, a Szovjetunió kivételével. A magyar zsidóság tovább üzemelteti hagyományos intézményeit. Ezek közül talán a legfontosabb a Scheiber

által vezetett rabbiszeminárium, az egyetlen ilyen szerű intézmény az egész kommunista világban. Ez a 104 évvel ezelőtt alapított szeminárium ócska, omladozó vakolatú lakóházak között van elhelyezve a budapesti nagytemplom közelében.

TALMUD-TÓRA BUDAPESTEN

Hasonló rabbiszemináriumok működtek Berlinben, Bécsben, Varsóban és Wrocław városában a második világháború előtt. Az egyetlen rabbiszeminárium — a budapestin kívül —, a romániai Aradon működött 1966-ig, amikor bezárták kapuit.

A HÉBER, MINT OKTATÁSI NYELV

A budapesti szeminárium, amely 10 évvel ezelőtt átvált magyarra a héberre, mint oktatási nyelvre, hogy lehetővé tegye más országokból jövő tanítványok oktatását is, jelenleg 18

növendékkel foglalkozik. — Ezek közül 11 magyar, 4 orosz, 2 bulgáriai és 1 csehszlovákiai.

A külföldi növendékek, akik hitközségeik ösztöndíjából tartják fenn magukat, hat és fél éven át tanulnak a konzervatív rabbiszemináriumban, amelyet a

lamokba delegál egynéhányat 30 rabbija közül, hogy ott előmádkozók legyenek az ünnepi istentiszteleteken. Ezek egyike, aki lengyelül is beszél, állandóan látogatja a lengyelországi hitközségeket, míg a németül beszélő rabbi állandóan Kelet-Németországban jár. Egyesek ideiglenes tevékenységet folytattak Jugoszláviában is. Kelet-Berlinben kéthetenként tesz látogatást a magyar sakter, hogy kőser hússal lássa el az ottani zsidó hitközség tagjait. Kelet-Európa egyetlen pászka-sütődéje is Budapesten működik és pászkaival látja el az egész kommunista világot. A magyarországi zsidó szellemi vezetők állandó tevékenységet fejtenek ki a zsidó vallási élet fellendítése terén is. A mintegy 50 ezer főnyi budapesti zsidóság rendelkezésére 17 zsinagóga, gimnázium (30 tanulóval), kórház, több aggokháza, kőser étterem és kőser mézár-szék. Az étterem naponta 2000 kőser ebédet produkál.

A kormány segítségével, mely gondoskodott Salgó László főrabbi országgyűlési képviselői ki nevezéséről is, a hitközség egész sor történelmi és kulturális tárgyú tudományos kutatómunkát bocsátott ki. Az egyik ilyen természetű, színes illusztrációkkal ellátott kötet, a Rámám XV. századbeli kéziratán alapul.

A budapesti hitközség vezetői azt állítják, hogy Magyarországon nincs zsidóellenes diszkrimináció és minthogy a helyi zsidóság nagymértékben azonosul hazájával, csekély az érdeklődés az alijja iránt is, miután az 1956-os események nyomán számos zsidó hagyta el az országot és telepedett le Izraelben.

A FRANCIÁK FEKETE ÉVEI

Tizenkét esztendei késéssel engedélyezte a francia televízió vezetősége, a „Búbánat és Szánalom” című sorozat bemutatását, amely a francia nép viselkedéséről, ellenállásáról s együttműködéséről szól, a náci megszállás fekete éveiben. Van valami kapcsolat aközött, hogy a gaulleista párt uralma alatt az állami televízió „eltekintett” a bemutatástól, míg ez a mostani, a szocialista, engedélyezte azt. A

film Marcell Opuules forgatta 1969-ben, s az egész világon képernyőre került. A francia televízió sem utasította vissza, de úgy tett, mintha a film nem is létezne. Meg akarta kimélni a búbánattól azokat, akiknek a szívében nem volt szánalom — jegyezte meg szellemesen Francois Truffaut.

A vita a film bemutatása ügyében nem annak minősége körül forgott, hanem azt a kettős hozzáállást tükrözi, amellyel a második világháború utáni francia nemzedék viszonyult a maga véskorszakához az 1940–44 közötti esztendőkből. Mert a siker olyan nagy volt, mintha Delon, vagy Belmondo játszott volna a főszerepet.

Szinte magától értetődően vetődik fel a kérdés, miért nem engedte De Gaulle mozgalma előadni azt a filmet, amely a gyalázat leplét borítja a Vichy-rezsimre, a náciakkal együttműködő francia politikusokra, a franciák passzivitására, mindarra, amit ő, De Gaulle, a maga dicsőséges harcával rendbehozott és helyreállított. A film nem szűkölködik

a tábornok táborának dicsősítésével, azon férfiu erényeinek magasztalásával, aki idegen földön, minden hivatalos megbízás nélkül, a törvényesség ellenére, — szinte a semmiből teremtettem meg nemzete ellenállási mozgalmat.

TÖRTÉNELEM-HAMISÍTÁS

Petajin legitím uralma — mi csoda paradoxon! — a demokráciára támaszkodott, míg Charles de Gaulle-é a történelemre és a nemzet becsületére. Igaz, hogy Franciaország lakosságának legszélesebb rétegei nem támogatták és a tábornok kénytelen volt beérni a maga elvont igazságával, csekély számú munkatársával és a szövetségesek jóindulatával. Ezért aztán mindjárt a háború befejeztével be kellett bizonyítani, hogy a francia nép többsége, ha nem is volt tevékeny a földalatti mozgalomban, de együttértett vele és segítette, ha módjában volt. Kivéve természetesen egy maroknyi fasisztát...

Ezt a képet törte össze Opuules filmje, amely éppen ezért nem kerülhetett a közönség szemé elé.

A film első része, „Az összeomlás” nem ad okot nézeteltérésre. A képernyőn felvoulnak a menekülők hosszú sorai, mindenféle kerek jármű, autóbustól gyerekkocsig, rajtuk vagy velük menekülők százazrei. Tömegek bandukolnak elkeseredet-

ten, vagy egykedvű fáradtsággal Dél felé, mert a németek már Párizst fenyegetik. Emberek, kis gyerekek, lovak hullái az utakon, a kegyetlen német légitámadások áldozatai.

Mindez annak a jeges rémületnek és döbbenetnek a jelképe, amely a franciákat elfogta a váratlan vereség nyomán. A filmnek ez a része tudatosan fordítja figyelmünket arra, hogy nem a francia katonai gyengesége, vagy gyávasága okozta a vereséget, hanem a hadvezérek baklövésai, korlátoltságuk, előre nem-látásuk.

EGYOLDALU BEÁLLITAS

A film második része, a „Választás lehetősége”, azt mutatja be, hogy miként befolyásolták a fajvédő propaganda, az antiszemitizmus, Vichy zsidóellenes törvényei, a francia zsidó gyerekek elrablása, szülei deportálása, kommunisták és Szabdkörművesek, és egyéb tüzök kivégzése a francia nép gondolkodásmódját, miként állították a dilemma elé: megbékélni a valósággal, vagy kiállni az élet kockázatával, az igazság harcosai mellé. A film kritikussai azt állítják, hogy annak készítői nem mutatták be az alternatívát, csupán annak egyik oldalát, a franciák passzivitását, a titokban hullatott könnyek mellett főleg a megszállás szülte becstelenségeket: az egykedvűséget, az üldözöttektől való elzárkózást, a képmutatást, az önmeg-

AZ AMERIKAI ANTISZEMITIZMUS

Egyre sűrűbben esnek az Egyesült Államokban temető-gyalázások és más vandál, zsidóellenes cselekmények; egyre gyakrabban jelennek meg antiszemita írások, dobnak bombákat zsinagógákra, olykor halálos áldozattal is, s az amerikai Bnó Brit Rágalmazás Elleni Ligája 377 antiszemita támadásról szól 1980-ban.

A helyzettel most terjedelmes riportban foglalkozik a Los Angeles Times, amelynek szerkesztőségében nemrég látogatást tett Jehuda Bauer, a jeruzsálemi egyetem tanár-vezető tanára, s a többi közt az mondta, hogy Amerikában ismét felütötte fejét az antiszemitizmus, ami veszélyt jelent az egész emberiségre. Beszámolt arról, hogy a Héber Egyetem kutatóközpontot készült szervezni az antiszemitizmus tanulmányozására, mivelhogy a jelenség tudományos oldaláról még nem közelítették meg.

Bauer, aki angol egyetemeket végzett, Izraelben részt vett a felszabadító háborúban, és a cionizmus történetével foglalkozott. Előbb a zsidó földalatti mozgalmakról írt, utána a véskorszakról, majd az antiszemitizmus gyökereit kezdte tanulmányozni. Legfőbb gyökerét abban látja, hogy a zsidók másfajták. Már az ókorban radikális eszmékkel léptek fel: az egyisten-hittel, a rabszolgaság elvetésével és a törvény előtti egyenlőség elvével. Nem véletlen, hogy amikor még az afrikaiak is megkaphatták a római állampolgárságot, a zsidók nem, mert Róma az ő tanaikat „földalatti kulturának”, ellencivilizációnak tartotta. Lavinaként nőtt az antiszemitizmus a keresztény és mohamedán vallások megszületésével, mert noha mindkét vallás a zsidó tanból merített, hűvek a zsidóság törvényes örököseinek tartották magukat, a keresztények meg éppen a zsidókra háritották Jézus keresztrefeszítésének felelősségét.

A náciak — mondja Bauer — nem találtak fel semmi újat, csak gyakorlatba ültették át a lappangó gyűlöletet, s meg akarták semmisíteni azt a népet, amely öszerintük „démoni hatalmával” próbált úrrá lenni az egész világon, s amely humanista, szocialista, demokratikus elveivel alá akarja aknázni az egész emberi társadalmat.

Manapság újra felcsap az antiszemita hullám. Az amerikai antiszemitizmus — szögezi le Bauer — nem általános, nem is túlságosan elterjedt, mégis veszedelmet jelent. Amikor egy társadalom válságba kerül, bármelyik örült törpe-csoport tömegmozgalommá válhat és megrendítheti az amerikai demokrácia alapjait. Bauer az egyik legveszedelmesebb jelenséget a véskorszak tagadásában látja. A szélsőjobboldali értelmiségiek azt állítják, hogy az egészet a zsidók találták ki, hogy kártérítést kapjanak és igazolják Izrael létét. Ez a hamis vád nem más, mint újabb formája a zsidó világ-összeesküvésről szóló régi vérvádnak. Mostanság senki se vallja magát nyíltan antiszemitanak, legfeljebb cionista-ellenesnek, ami azonban ugyanannak a fedőneve. Emléletileg az is lehet izrael-ellenes, aki nem zsidógyűlölő, de a gyakorlatban a kettő ugyanaz: ha valaki Amerika ellen van, nehezen állíthatja, hogy nem az amerikaiakat gyűlöli. Aki elvben tagadja a zsidó nemzeti mozgalmat és ennek gyümölcsét, az tagadja a zsidók önkifejzési jogát. A kettő között vékony a határvonal, igen könnyű átlépni.

Bauer mindentől különválasztja a történelmi Erec Jiszraél politikai kérdését, ami szerinte két nép küzdelme ugyanazért a földdarabért. A zsidók 3000 éves ottani történelmükre hivatkoznak, a PFSz azonban igyekszik őket vallási közösségként beállítani. Az Erec Jiszraélben felnőtt Bauer elmondja, hogy ismer sok olyan arabot, aki feltétlenül minden antiszemitizmustól, de politikai okokból szembefordul az izraeliekkel. Izrael és a palesztin nép között meg kell teremteni a békét, de nem szabad elfelejtenünk, hogy a független palesztin állam Izrael létét fenyegetné. Egyikünk sem óhajt arab ágyukat 12 kilométerre Tel Avitól. Nem becsüljük le az arabokat, elismerjük minden erényüket, de nem tekinthetünk el attól, hogy gyűlölnék bennünket — fejezte be a nyilatkozatát.

nyugtató, hogy nincs semmi sokozret kivégeztek, életveszély baj. Az érem másik oldalát, a becsületet, a hősi kiállást csak itt-ott láthatjuk.

A szerző természetesen onnan vette képeit, ahonnan kapta. A Vichy-kormányzat embereinek gonoszkodásait büszkén vette fel és fitogtatta a hivatalos kamerák készült felvételek, amelyekben sok volt, bármilyen furcsa ezt mondani, a neveléssel hatá-

(Folytatás az 5. oldalon)

LESLIE EPSTEIN A STEINWAY KVINTETT

XVI.

Ellenbogen, akinek még a lábán maradt a zokni, a vendéglő közepére rohant, s az összes széket ülésével lefelé fordította.

— A mezírtchj Maggid! — kiáltotta a pincér. — Így a lélek nem vágyik arra, hogy itt maradjon!

— És valóban, ott járt a felhő Ellenbogen nyomában, egyik asztaltól a másikig követte, mint valami szorgalmas cégtulajdonos. A helyiség végében elterült a bárpult horgany lapján, és elhomályosította a sorba rakott poharakat és palackokat. Megérintette az összes falat. Nem tudtam szabadulni a gondolatától, hogy a Steinway étteremtől vesz búcsút valamiképpen. Azután leereszkedett a fejemre. Még a többiek fejére. Amikor fölemelkedett, mindnyájan sirtunk.

— Látna? — mondta Margolies, miközben letörölte szeméről a könnyeit. — Mit magyarázunk magának? Pontosan olyan ez, mint ahogy Zév Wolf leírja!

Mosk — hozzá intézték ugyan is ezt a megjegyzést — elfuló hangon válaszolt:

— Zév Wolf! Az esze tokja! Ez itt az, amit könnyűnek neveznek. Odanézenek! — A litván vézna, fehér karját Stutchkoff felé nyújtotta, pontosabban Stutchkoff mögé mutatott, ahol az ajtó alatti részből éppen egy második felhő kezdett kibontakozni.

A spanyolok is meglátták. Eleresztették egymást, és újra kézbe vették a pisztolyukat.

— Psszi! Erre utánam! He-he, nálam a kules! — Murrelstein a terem mélye felé taszigált miniket.

— Senki se moccan! Lecöve-

kelni! — Ezt a kegyetlen ifjú üvöltötte.

De a gáz már megsűrűsödött a levegőben. Alig láttuk egymást. Megfogtuk egymás kezét, és így, láncot alkotva mentünk a dobogó és a bárpult közt lassan a konyhaajtó felé. A másodhegedűs már a konyhába ért, és a hátsó kijárat zárásával vacakolt.

— Megvan! — kiáltotta. — Heuréka!

Olyan gyorsan haladtunk, ahogyan csak futotta erőnkől. Fuchs doktor a hátán vitte A. Baert — a kis konyhán keresztül arra, ahol éppen akkor táruult ki a lelakolt ajtó. De még mielőtt kiértünk volna, egy titkos hangra mindnyájunk lába a földre gyökerezett. Ugy érezé- keltük, mintha ez a hang mindenütt ott volna körülöttünk, valamiféle zúgás, berregés, amely állandóan erősödik. Majd remegni kezdett lábunk alatt a padló, megesőrtünk az egymásra rakott tányérok és serpenyők, s az egész épület alapjág megre- megett. — Hátratekintettünk a Steinway étterem homályba burkolózott helyiségébe. Az égből különös fénynyalábok sugároztak alá. A földről felszállt a hó, s vadul kavargott a légtérben. Most olyan dörömbölés hallatszott, mintha ököllel vernék a háztetőt.

— Ajjaj! A halál anyyala! — ordított a két pörül járt alak. — Eszpiritus malos!

— Hölgyeim és uraim! Ne habozzanak! Gyorsan kifelé! — tuszkolt Salpeter mindnyájunkat a nyitott ajtón át. En magam, a Steinway kvintett fuvolása, még egy utolsó pillantást vettem hátra — a különös fénynyalábokra, a sűrű ködfelhőkre, és megkínzóinkra, akik magasra

emelt kézzel ordítottak — majd meztelen lábammal belegázoltam a hátsó sikátort ellepő hóba.

7.

Itt Leib Goldkorn. De hát önök nem Goldkornra kíváncsiak. Azt akarják megtudni, hogy mi történt azután. Hát nem tudom meggyőzni önöket, hogy túl vagyunk rajta? Hogy vége? Kaputt? Idefigyeljenek: attól a pillanattól ott a hóban, mind a jelen pillanatig — és most rögtön éjjel lesz, már egy óra, több mint egy óra, hogy Goloshes doktor itt van — soha többé be nem tettem a lábam a Steinway étterembe. Még azért se, hogy elhozzam a cipőmet meg a ruhámat. Postán küldte el őket valamivel később Hildegard Stutchkoff. Ahhoz képest, hogy ma egész nap csaknem tavaszian meleg volt, hideg éjszaka szakadt ránk. Süvöltő széllel. Van egy kis villanykályhánk, és a villanyáram-szolgáltatást még nem vonták meg tőlünk; de a hősugárzó a Clara ágya melletti konnektorba kacsoltuk. Mit csinál itt az orvos? Miért tart ez olyan sokáig?

Pontosan le sem tudom írni az utunkat véges-vegig a keskeny sikátoron, amint befagyott tócsák jegén csúszkáltunk, vak-sin köveit az előttünk haladókat, meg se hallva a saját jékiáltásainkat. A legrosszabb az a zaj volt. Az embert szíven ütötte. Kifújta fejéből a gondolatokat. Mint amikor hullámok döngenek kívülről a hajó fém testét. Dum-dum-dum. Azt a hajótestet, amelynek mélyében ott alszik az ember. Ilyen hangok rémítették meg, amikor idefélé hajóztam, Amerikába, úgy éreztem akkor is, hogy széjjelhasad az agyam.

Mindig racionális embernek tartottam magam. Egyszer találkoztam egy kávéházban L. Wittgensteinnel, aki néhány pernyi beszélgetés után megjegyezte, milyen gyorsan fog az agyam. Az eddigiekben leírt huszonnégy-órás időszak egyetlen erőszakos, sőt bizarr eseménye sem hatott rám úgy, hogy akár egy pillanatra is kételkedtem volna a tények realitásában vagy az elemem józanságában. Mindent meg lehetett magyarázni. De amikor csoportunk az eddigi tiszok kis csapatát kiért az átjáróból a Ringinton utcára, úgy éreztem, hogy a jól ismert, az okon és okozaton, fizikai törvényeken nyugvó világunkat hagytuk magunk mögött. Mintha egy másik bolygóra kerülnénk volna.

(Folytatjuk)

A napenergia segítségével

MÁR MŰKÖDIK AZ ELSŐ SZOLÁRIS VILLANYTELEP

Öt megaton teljesítményű áramfejlesztőt építenek — Készül a szoláris hűtő-lűtő berendezés — Krupp-díjjal kitüntetett izraeli tudós

A Holt-tenger északi partján lévő Káliában egy éven belül elkezdik a világ legnagyobb szoláris villanytelepének építését. Az elgondolás szerint 250 dunám területű szoláris medencét öt megawatt áramot állítanak majd elő. Ezt közölte a múlt héten dr. Cvi Távor, a Tudományos Kutatóalap vezetője. Dr. Távor véleménye szerint az évszázad végéig 400 négyzetkilométer kiterjedésű szoláris medencéket építenek a Holt-tenger északi partján, amelyek 2000 megawatt áramot állítanak majd elő, ami megfelel Izrael mai összes konvencionális áramtermelésének.

Dr. Távor abból az alkalomból nyilatkozott, hogy kitüntették a „német Nobel-díjnak” nevezett Alfred Krupp Alap „1981. évi energia díjával”. A Krupp-díjat az idén öt olyan tudósra ítélték oda, aki kiváló eredményt ért el a napenergia felhasználása terén. Dr. Távor az első izraeli tudós, akit a „német Nobel-díjjal” kitüntettek. A 650.000 sekelnak megfelelő összegű díjat a múlt pénteken személyesen vette át Essenben.

Az Ejn Bokékban épített 150 kilowatt teljesítményű kísérleti szoláris medencéket dr. Rudi Bloch ötletének továbbfejlesztésével létesítette dr. Távor, aki konkrét segítséget kapott egy nagy kereskedelmi vállaltól. A Káliában tervezett szoláris villanytelep építéséhez a kormány 16 millió dollárral, a Solmat cég pedig négymillió dollárral járul hozzá.

A dr. Távor vezetésével működő Napenergia kutatóintézet más téren is sikereket ért el. Az egyik energia-takarékossággal kapcsolatos berendezését és az auto-elektromossággal kapcsolatos áttételi eljárást kereskedelmi tényezőknél megvásárolták és forgalomba hozták úgy hazánkban, mint külföldön.

Napenergiával működő elektromos hűtő- és fűtőkészülék kísérleti gyártását kezdi meg a napokban az izraeli Electro cég. A kezdeti beruházás — amerikai

befektetők részvételével — 1,25 millió dollár.

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium hozzájárulása, a vezető tudós hivatala közreműködésével, 150.000 dollár. A gyártervező mérnökei által kidolgozott eljárás egyaránt alkalmazható magánlakásokban és középületekben.

Az új felszerelés lényege a következő: A napenergiával felmelegített cirkuláló víz fűti a helyiséget, vagy pedig bizonyos vegyianyagok segítségével leköltik a meleget, a cirkuláló víz lehűtve hűsít. Ha a berendezést sikerül a hó- vagy a hideg-tárolóval együtt beépíteni a helyiség falába, akkor passzív fűtés keletkezik, amely nem igényel indóenergiát.

1981. december 2. szerda
5742 kislév 6

I. MŰSOR

7.07: Reggeli koncert, 11.15: Elemistáknak, - 12.05: Kamarazene, - 13.00: Klarinétszámok, - 14.10: Gyermekeknek, - 16.05: Mahler művek, 17.00: Talmud lecké, 17.35: Oléknak, - 20.05: Szabadegyetem, 20.35: Toscanini vezényel, 22.35: Zongora- és csellós számok, 0.10: Jazz, 1.10: Hátkvá.

II. MŰSOR

8.10: Reggeli zenés magazin, 12.05: Téli szünet, 12.30: Héber dalok, 14.10: Szórakoztató műsor, - 16.10: Sajtókonferencia, - 17.10: Fejtörő telefonon, 18.07: Közgazdaság, - 19.45: Sport, - 20.10: Folklor-műsor, - 21.05: Jazz, 22.05: Rádiójáték, 23.05: Jó éjt Jeruzsálemből, 1.10: Hátkvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

9.05: Éppen most, 11.05: Mint egykor, 12.05: Izraeli tél, 14.05: Kettőtől négyig, 16.05: Délután négykor, 17.50: Sport, - 18.05: Kellemes szórakozást, - 19.05: Zenei magazin, 20.05: Külföldi slágerparádé, - 21.35: Szabadegyetem, - 22.05: Klasszikus lemezek, 23.05: Dávid Ben Gurion emlékezete, - 0.05: Éjjeli madarak, - 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

DEC. 2. SZERDA

17.30: FIATALOKNAK
18.15: Az úr úttörői
18.32: LOUISA ARNYÉKA — „A titok”
19.00: Mezőgazdáknek
20.00: RÓVID HIREK
20.03: RHODA: — „Házassági tanácsadás”
20.30: „SZABAD A DOHÁNYZÁS” — A dokumentumfilm a nemdohányzókról szól, akiket azonban szintén veszély fenyeget a dohányzók miatt.
21.00: MÁRÁT HIRMAGAZIN
21.30: MOKÉD
22.05: „HOLNAP KÖNNYET FITEK” — A film Lillian Roth színésznő autobiográfia alapján készült, amelyben elmeséli karrierjét, küzdelmeit, alkoholizmusát, valamint azt, hogyan szokott le arról. Főszerepben: Susan Hayward, Jo van Fleet, Richard Conte és Eddie Albert.
0.05: Fyv mondat a Szentírásból HIREK.

ISKOLATÉVÉ

8.15: Számítan a 6. osztálynak
8.30: Angol a 8. osztálynak
8.55: Tanácsadás
9.20: Angol a 7. osztálynak
9.40: Óvodásoknak
10.10: Angol a 6. osztálynak
10.25: Könyvrészlet
10.45: Természetrajz az 5-6. osztálynak
11.05: Geometria az 5. oszt-nak
11.20: Angol a 6. osztálynak
11.40: Irodalom
12.00: Földrajz az 5-6. oszt-nak
12.30: Angol a 9. osztálynak
13.00: Biológia a 9-12. oszt-nak
12.35: Angol a 9. osztálynak
15.00: EMLÉKEZÉS DÁVID BEN GURION-RA
16.10: Zeneművek
16.30: SZABADEGYETEM

AZ ISZRAELI OPERA

Alapító: Edis de Philippe

MŰSORREND:

Tel Aviv: dec. 2., dec. 5., dec. 12., dec. 19.: MARICA GRÓFNÓ, Kálmán Imre operettje — Tel Aviv: dec. 6.: PILLANGÓ KISASSZONY — Tel Aviv, dec. 10 — SYLVA (Csárdáskirálynő — Haifa, dec. 14 — Auditorium: CIGÁNYBARÓ, Johann Strausstól — Tel Aviv dec. 17: HOFFMAN MESEI, Jegylovétel: Tel Aviv: Allenby 1, tel. 657227 — Haifa: Makkábi pénztár — Jeruzsálem: Kahána, Rech. Dorot Kisonim 1, tel. 02-224008.

A FRANCIÁK FEKETE ÉVEI

(Folytatás a 4. oldalról)
ros ügytelenség, gyámoltalanság, s az elbeszélések pontatlansága.

FRISS LEVEGŐ — NAGY KÉSÉSSÉL

Az igazságnak tartozunk az-al, hogy megmondjuk: a földalatti mozgalomnak nem sikerült gyökeret vernie a francia nép szívében mindaddig, míg a szövetségeseink nem értek el komolyabb sikereket, azaz 1943-ig. — De azután sokmillió francia, ha nem is vett részt az akciókban, de segítette Franciaország „ár-

nyékhadseregét” azzal, hogy bujtatta üldözöttjeit, élelemmel, ruhával, információkkal, hamis papírokkal segítette.

A gaulleista-kormányok bojkottja nem érte el a célját, cenzurájuk csak visszatartotta, — igaz, hogy hosszú tizenkét évig a sorozat bemutatását, de hogy a szocialisták mit akarnak elérni azzal, hogy engedélyezték a filmet, nem eléggé világos. Mindenesetre a cenzura-hivatal megtszították néhány vasfejű és konzervatív alkalmazottjától, és ezzel rést ütöttek a nemzeti elfogultság vasfalán, lehetővé téve, hogy friss levegő tövöljön be az ódon bástyák mögé.

KAPARJA LE A CHIS-GAD-OT, ÉS A PÉNZ A KEZEBEN VAN!

EZ AZTÁN A JÁTEK!
Próbáld meg te is hát:
30.000 SEKELT HOZHAT ott helyben a CHIS GAD!
Okos ember tehát mit tesz?
„Kaparj, te is, s neked is lesz!”
AZONNALI NYEREMÉNY

50,000

LOTTO. SZORAKOZÁS A HÁTVANYON

Onnek nem kell héberül tudni a lottó-szelvény kiállításához. Töltsd ki a lottó-szelvényt még ma! NAGY DIJAK MINDEN HETEN
Az úrlapok átadásának utolsó határideje: hétfőn, kedden a sorsolás!
Őn nem akar lottó-milliomos lenni?

1065

ALLJON MEG! JATSSZON A PAJISSZAI!

MOST AZ ELSŐ DIJ
1.300.000
A jegy ára csak 13 sekel

«Kiirtom a Muzulmán Testvéreket»

A sziriai televízió közel fél órán át vetítette a Damaszkuszban történt pokolgépes robbanás következtében összeroncolt holttestek felvételeit

Chafez el-Aszad, Szíria elnöke tegnapelőtt este kijelentette, hogy kiméltlenül üldözni fogja a Muzulmán Testvérek nevű szélsőségboldali - vallásos szervezet tagjait és környezetét kiirtja őket, bárhol is rejtőznek, az ország határain belül és azokon kívül is.

A szíriai elnök ezt a kijelentést Muámmár Gádafi ezredessel, a libiai diktátorral folytatott telefonbeszélgetése során tette, miután részletesen beszámolt neki a pokolgépes autó robbanása okozta pusztításról.

Izrael szabad kereskedelmi övezetet ajánl

Izrael szabad kereskedelmi övezet létesítését javasolja Európában mezőgazdasági termékek céljaira. Ez megoldaná azokat a problémákat, melyeket Spanyolország és Portugália Közöspiachoz való csatlakozása okoz.

Izrael ajánlatát tegnap, Jeruzsálemben a Közöspiac megbízottjával folytatott tárgyaláson tette. Izraeli részről résztvett a megbeszélésen Sámir külügyminiszter és a gazdasági minisztériumok küldöttei.

MOSE ÁRAD — KÖVET WASHINGTONBAN

Mose Árad, a külügyminisztérium tájékoztatói osztályának volt igazgatója lesz, a jelek szerint, Izrael új washingtoni követe. Ebben a minőségben Árad lesz a nagykövetség 2. számú embere, Mose Árens nagykövet mellett, aki valószínűleg két hónap múlva foglalja el új hivatalát.

Négy nap az illemhelyen...

Lorient, Franciaország (LT). — A héten egy 56 éves helyi lakost szállítottak Lorient franciaországi város kórházába, miután az illető négy napot és négy éjszakát töltött egy nyilvános illemhelyen, amíg végül valaki meghallotta segítségkiáltásait.

Az idős ember, Ivan Deneuve, foglalkozására nézve facér asztalos, a múlt hét szerdáján a városka egyik melékutájában lévő nyilvános illemhelyre tért be. Belülről bezárta az ajtót, amely valamilyen technikai hiba folytán nem nyílt azután ki, és így Deneuve akarata ellenére bennrekedt.

Ezután, pontosan 96 órán át kiáltozott segítségért, ütötte-verte belülről az ajtót, de senki sem hallotta meg a zörejt. Vasárnap már közel volt a végkimerüléséhez és hangja is legyengült. Szerencsére azonban ekkor egy járókelő haladt el az illemhely mellett, aki meghallotta segítségkiáltásait. A járókelő értesítette a rendőrséget, amely kimentette a szerencsétlen asztalost.

A rendőrség közlése szerint Deneuvt testileg és lelkileg annyira kimerítette az eset, hogy kórházba kellett utalni. A rendőrök csodálkozásuknak adtak kifejezést a felett, hogy családjának tagjai nem jelentették be eltűnését.

PELED TÁBOROK :

«Izrael - államnak álcázott zsidó hitközség»

A légihaderő volt parancsnoka eredeti javaslatokat tett alkotmányjogi vonatkozásban

Beni Peled szolgálaton kívüli tábornok, a légihaderő volt főparancsnoka tegnapelőtt este a Jeruzsálemi Gazdasági Klubban tartott előadásában eredeti javaslatokat tett az ország államformájának megváltoztatása tárgyában. Ugyanakkor „államnak álcázott zsidó hitközséghez” hasonlította Izráelt.

Megparancsolhatják egy számetel, hogy Izrael nem egyéb, mint állami jellegű problémákkal küszködő hitközség, amely nem képes megoldani ezeket a problémákat. Tézisének bizonyítására azt hozta fel, hogy Izrael nem képes egyértelmű választ adni három alapvető kérdésre. Ezek egyike Izrael szuverén területének meghatározása, a másik annak a kérdésnek eldöntése, hogy mi Izrael kulturális és életmódjának kivánatos alapja, a harmadik pedig: mi a tar-

Peled szerint Izrael népének új „alkotmányozó testületet” és nem Kneszetet kell választania. Az alkotmányozó testület tagjainak egyik főfeladata az lesz, hogy megfogalmazzák és meghatározzák Izrael állama jellegét. Véleménye szerint erre rövidesen, legfeljebb néhány éven belül sor fog kerülni, mert máskülönben Izrael a tönk szélére jut. Ugy véli, hogy különösen jövő áprilistól kezdve, a Szináj-félsziget visszaadása után lesz Izrael nehéz helyzetben, mert ekkor a pirdre kerül Judea és Samaron kérdése.

Peled szerint Izrael népének új „alkotmányozó testületet” és nem Kneszetet kell választania. Az alkotmányozó testület tagjainak egyik főfeladata az lesz, hogy megfogalmazzák és meghatározzák Izrael állama jellegét. Véleménye szerint erre rövidesen, legfeljebb néhány éven belül sor fog kerülni, mert máskülönben Izrael a tönk szélére jut. Ugy véli, hogy különösen jövő áprilistól kezdve, a Szináj-félsziget visszaadása után lesz Izrael nehéz helyzetben, mert ekkor a pirdre kerül Judea és Samaron kérdése.

Peled szerint Izrael népének új „alkotmányozó testületet” és nem Kneszetet kell választania. Az alkotmányozó testület tagjainak egyik főfeladata az lesz, hogy megfogalmazzák és meghatározzák Izrael állama jellegét. Véleménye szerint erre rövidesen, legfeljebb néhány éven belül sor fog kerülni, mert máskülönben Izrael a tönk szélére jut. Ugy véli, hogy különösen jövő áprilistól kezdve, a Szináj-félsziget visszaadása után lesz Izrael nehéz helyzetben, mert ekkor a pirdre kerül Judea és Samaron kérdése.

Peresz és Bár Lév a kórházban

Simon Peresz képviselő, a Munkapárt elnöke, tegnapelőtt este, külföldi utazásáról hazatérve, rosszul lett a repülőgépen és kérésére megérkezése után kivizsgálás céljából a repülőtérrel

KIPRIÁNU BUDAPESTEN

Budapest (MTI). — Szpirosz Kipriánu ciprusi államelnök tegnap befejezte négynapos hivatalos budapesti látogatását, ahonnan Szófiába folytatta útját. Egyelőre nem világos, vajon Kipriánu más kelet-európai államokba is ellátogat-e.

talom, amely az „Izrael polgára” meghatározás mögött rejlik.

Peled véleménye szerint különböző jelek utalnak még arra, hogy Izrael egyáltalán nem állam: a Függetlenségi Alapokmány értékeltelen és érvénytelen papírdarab, az Alkotmányozó Testület, amelyet az államépítés idején választottak meg, nem teljesítette megbízatását és nem nyilvánította önmagát választásának nélküli első Kneszetnek, az állam vezetői pedig olyanok, mint a galúti zsidó hitközségek önkéntes vezetői, akik nem felelősek azért, ami a hitközségben történik és nem állítják őket bíróság elé, bármilyen súlyos mulasztásokat követnek is el.

egyenesen a tel-hásméri Sibakórházba szállították. Mordecháj Sáni professzor, a kórház igazgatója azt mondta, hogy az állandó utasítások értelmében Peresz a szív-ostályra szállították, ahol alapos vizsgálatnak vetették alá. Az elektrokardiogram tanúsága szerint a szív működés normális, de ennek ellenére további vizsgálatokat végeznek. Ha ezek a vizsgálatok sem mutatnak fel változást, akkor Pereszt ma reggel hazaelegednek.

A héten egyébként kórházba szállították Chájim Bár Lévet, a Munkapárt újválasztott főtitkárát is, akinek lábán negyedik műtétet kell végrehajtani.

A NAGYVILÁGBÓL

VISSZA A RÁCS MÖGÉ

SAO PAULO, a nagy brazil város forgalma néhány órára teljesen megbénult, a járdákon csoportosulások támadtak, az utakat és utcákat végeláthatatlan forgalmi dugók torlaszolták el, amikor két oroszlán békésen sétálgatott az úttest közepén. A látvány idillikus volt a him és a nőstény békésen ballagott egymás mellett, ügyet sem vetve a riadt sofőrökre és járókelőkre, akik közül sokan eszeveszetten kerestek menedéket. A szokatlan látvány előzménye az volt, hogy cirkusz jött a városba, amelynek felborult az egyik vaspántos kocsija és az egyik kettec-ből, amelyben a vadállatokat őrizték, teljes flegmával kísértált a him- és a nőstényoroszlán.

A rendőrök már készen álltak arra, hogy agyonlőjék a veszélyes fenevadakat, de a cirkuszigazgató hosszas könyörgésére elálltak tervüktől. Az igazgató arra hivatkozott, hogy ez a két fenevad valójában kezeshárny, öreg oroszlánpár, amely a légynek sem árt. Igaza volt, mert közel négy órán át sétáltak Sao Paulo utcáin és senkire még csak rá se mordultak. Oroszlánok önkéntes szabadságának a cirkuszi állatgondozó és a tüzoltók vették véget, akiknek sikerült elfogniuk a szőkevényeket és visszavinni az erős kettecbe, amelyek rácsai mögött biztonságban voltak...

HARC A PETRODOLLÁR ELLEN

NEW-YORK. — Kuljsszák mögötti adáz küzdelem folyik Kuwaiti nemzeti petróleumkutató és értékesítő vállalata ellen, amely Amerikában is a maga nemében egyik legnagyobb ilyen üzletkezelésben 2,5 milliárd dollárért meg akarja vásárolni a „Santa Fé International” kőolajkutató céget. Az amerikai cég igazgatói, köztük Gerald Ford, volt elnök, már jóváhagyta a tranzakciót, amely még a részvényesek jóváhagyására szorul. Tudni kell, hogy az amerikai cég, amelynek kőolajkutatási koncessziója van az Egyesült Államok területén, társtulajdonosa a Kuweitben működő öt furótornynak. Az amerikai pénzügyminisztérium nem szentelt eddig semmi különösebb figyelmet az ügynek, az igazságügyminisztérium monopoliumpolitikájában viszont bejelentette, hogy vizsgálatot indít az ügyben.

KINAI VADASZREPÜLŐGÉPEK

PEKING. — A népi Kína fegyverszállítmányai, amelyeket a világ minden tájára küldenek, az idén jelentős mértékben megnövekedtek és értékük megközelíti az egymilliárd dollárt. Ezt közölte a héten egy magas rangú kínai tisztviselő. A szóvivő hozzátette, hogy Kína fegyverkereskedelme az amerikai és az orosz fegyverszállítmányokhoz hasonlítva „aránylag szerény”. Politikai megfigyelők szerint a fegyverexport fellendülése azt jelenti, hogy Kína ezen a téren is jeleltős lépéssel haladt előre. Peking katonai szállítmányainak többsége főleg csekély, vagy alacsony technikai tudást igénylő fegyverekből, kezdetes típusú géppisztolyokból áll, de hir szerint már tankokat és harcrepülőgépeket is exportálnak. Kína egyik jó vevője Pakisztán, amely legutóbb tankokat és lökhajtas repülőgépeket vásárolt tőlük. Mivel több Peking segített Pakisztánnak sugárhajtású motorokat javító üzemi felállításában.

BEATI ES-UTCÁK

LIVERPOOL. — Tizenegy évvel azután, hogy a világhírű Beatles együttes felbomlott, szülővárosuk, Liverpool, végre elhatározta, hogy utcát nevez el a „négy csodálatosról”, akik mint ismeretes, nemesi rangot is kaptak az

angol királynőtől. Most, hogy megtört a jég, nem egy, hanem egyszerre négy utca viseli a nevüket. John Lennon, Paul McCartney, George Harrison és Ringo Star nevét viselik az utcák. A Liverpooli városi tanács éveken át következetesen megtagadta, hogy a Beatlesről utcát nevezzenek el. Voltak olyan tanácsosok, akik szerint a négy énekesnek káros befolyása volt az angol ifjúságra. Tavaly azonban fokozódott a városi tanácsra gyakorolt nyomás, amelynek tagjai végül is elhatározták, hogy utcát neveznek el a városban született és nevelkedett világhírű énekesekről.

A Liverpooli „Beatles-Imádók Klubjának” szóvivője, John Chambers közölte, hogy december 9-én, amikor egy éve lesz annak, hogy New-Yorkban meggyilkolták John Lennont, gyászszertartást rendeznek Liverpool városi kulturális központjában és a Beatles-imádók egy gyertyával a kezükben vonulnak fel a Matthew utca 10. alatti táncklubhoz, ahol a Beatles karrierje, több mint husz évvel ezelőtt elindult.

AZ ITÓKA FONTOSABB

NOTTINGHAM. — Az 50 éves Audrey Martin ráunt az egyedül létre és úgy gondolta, itt az ideje, hogy megkeresse a házastársában rejlő biztonságot. Csakhogy az itókát még a férfiaknál is jobban kedvelte. Így történt meg, hogy a nászéjszakán egy palack gin táráságában ment ágyba és hoptonmaradt férjének azt java solta, hogy „te pedig maradj a diványon”. Peter Martin kissé el kévsze jött rá, hogy friss hitvese mennyire ragaszkodik az italhoz, hirtelen „visszaemlékezett” arra, hogy az esküvő előtti napon már többszörösen találta menyasszonyát, akit kénytelen volt elsősegély céljából kórházba vinni. Ennek ellenére az ifjú pár a kórházból ment egyenesen az anvakönyvi hivatalba. Ezek után Peter Martin gyorsan levonta a következtetéseket és következő útja egy valóperes ügyvédekhez vezetett...

UJABB KIVÉGZÉSEK IRÁNBAN

A hétfői nap folyamán további 30 személyt, köztük öt nőt állítottak kivégző osztag elé Iránban. Valamennyiüket „államellenes tevékenységben” marasztaltak el a Chomeini által kezdeményezett „forradalmi bíróságok”.

AZ ARGÁTLANSÁG NETOVÁBBJA

Izrael minden újságolvasó polgára még jól emlékszik Daniel Pinto főhadnagy esetére, akire nézve bebizonyosodott, hogy sajátkezüleg ölt meg két ártatlan arab polgárt az egyik dél-libanoni faluban a Litáni-akció idején. Az illetékes katonai bíróság annakidején 12 évre ítélte a megtevényt tiszteit, majd két év elmulásával a vezérkari főnök elrendelte szabaddalra helyezését. A bíróság egyébként a börtönbüntetésen kívül közlegényé fokozta le a megtevényt tiszteit.

Ráfáel Ejtánt már annakidején sok és teljesen indokolt bírálat érte tulszába vitt „jósága” és elnézése miatt. Az egész izraeli sajtó, szinte egyértelműen azzal a váddal illette, hogy magartartásával szinte legalizálja polgári személyek meggyilkolását. A vezérkari főnök annakidején semmilyen meggyőző érvel nem tudott felhozni e bírálatokkal szemben.

Dániel Pinto azonban nem érte be annyival, hogy csak az eredeti kirótt büntetés egyhatodát kellett „leülnie”. Most, szinte hihetetlen arcátlansággal, tisztí rangjának visszaadását is kéri. Ezzel mintha azt mondogta volna, hogy a történetek után sem bánta meg cselekedetét; jogosnak és törvényesnek tartja az általa elkövetett gyilkosságot.

Ráfáel Ejtán tábornok, a jelentések szerint, úgy véli, hogy honorálni kell Pinto kérését. Ha ez igaz, akkor ő is újlag bebizonyította, hogy egészen sajátos, egyéni erkölcsi normákkal rendelkezik: civilek legvillosa, felfogása szerint, nem bűn, vagy legalábbis nem súlyos.

Izrael minden jóézésű polgárának tiltakoznia kell; nem engedhetjük meg, hogy bárki megdöntse a hadsereg erkölcsi alapjait.

UJ KELET

6770 Tel-Aviv, Hárakevet 52 FUGGETTILEN NAPILAP Telefon: 330011

Főszerkesztő: S. HIMMELFARB

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. — Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.